

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
30 серпня 2023 року,
протокол № 2.

Ректор університету,
голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2023 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ТА ВРЯДУВАННЯ»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри публічного управління та
адміністрування, д. держ. упр., доцентка
28 серпня 2023 року

_____ Людмила МАТВЕЙЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
28 серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного
управління, кандидат економічних наук,
професор
28 серпня 2023 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук,
доцентка
28 серпня 2023 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2023 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
28 серпня 2023 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендовані джерела	– 10
7.1. Базові джерела	– 10
7.2. Допоміжні джерела	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 13

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28 Публічне управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281 Публічне управління та адміністрування
3. Назва освітньої програми	– Освітньо-професійна програма «Магістр публічного управління та адміністрування. Територіальне управління та місцеве самоврядування»
4. Назва дисципліни	– Публічна політика та врядування
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– МППО 1
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– другий
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– магістр
9. Курс / рік навчання	– перший
10. Семестр	– перший
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,5 / 135
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 44
% від загального обсягу	– 32,5
лекційні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 40,9
семінарські заняття (годин)	– 26
% від обсягу аудиторних годин	– 59,1
самостійна робота (годин)	– 91
% від загального обсягу	– 67,5
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2,4
самостійної роботи	– 5,0
курсова робота (кредитів ЄКТС / годин)	-
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 20
% від загального обсягу	– 14,8
лекційні заняття (годин)	– 8
% від обсягу аудиторних годин	– 40,0
семінарські заняття (годин)	– 12
% від обсягу аудиторних годин	– 60,0
самостійна робота (годин)	– 115
% від загального обсягу	– 85,2
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 1,2
самостійної роботи	– 6,8
курсова робота (кредитів ЄКТС / годин)	-
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	–
2) супутні дисципліни	– МППО 2 «Право в публічному управлінні» МППО 3. «Стратегічне управління та

- управління змінами»
 МППО 5 «Публічна служба»
 МППВ 1.3 «Організація діяльності публічного управління»
 МППВ 1.7 «Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні»
 МППВ 1.9 «Нормотворчість в органах публічного управління та адміністрування».
- 3) наступні дисципліни
- МППО 4 «Електронне урядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні та адмініструванні»
 - МППО 6 «Європейська, євроатлантична інтеграція та національна безпека»
 - МППО 7 «Публічна комунікація і ділова мова в публічному управлінні»
 - МППО 9 «Технології публічного управління та адміністрування»
 - МППО 10 «Економічне урядування та публічні фінанси»
 - МППВ 2.2 «Управління розвитком регіону»
 - МППВ 2.5 «Місцеві вибори та служба в органах місцевого самоврядування»
 - МППВ 3.1 «Соціальна і гуманітарна політика»
 - МППВ 3.3 «Державний кредит».
14. Мова вивчення дисципліни
- українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 1. Здатність абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні соціально-економічні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію.

ЗК 4. Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та локальному рівнях.

СК 5. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

Програмні результати навчання:

РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ і технологій прийняття управлінських рішень.

РН 02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань,

вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>	
<i>1. Знання</i>	
1.1)	відтворювати понятійний апарат і базові моделі реалізації публічної політики та врядування;
1.2)	розуміти зміст, форми, методи й засоби публічно-управлінського впливу;
1.3)	визначити чинники, що значною мірою обумовлюють сучасний стан публічного управління в Україні;
1.4)	знати основні напрями формування та реалізації публічної політики.
<i>2. Розуміння</i>	
2.1)	цілісної знань щодо прикладних аспектів взаємодії політики й управління, розкрити механізму їх взаємної залежності та впливу;
2.2)	висловлювати, обґрунтовувати й відстоювати власну позицію стосовно подій та явищ суспільного життя на основі ціннісного ставлення до історичного минулого й сучасного розвитку.
<i>3. Застосування знань</i>	
3.1)	застосовувати методологічні підходи до аналізу політико-управлінських систем усіх типів;
3.2)	використовувати сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування;
3.3)	застосовувати механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
<i>4. Аналіз</i>	
4.1)	аналізувати середовища публічної політики та застосовувати отримані знання в процесі розробки політико-управлінських рішень;
4.2)	виявляти сучасні тенденції розвитку публічного управління;
4.3)	формулювати власну думку щодо проблемних ситуацій у сфері публічної політики;
4.4)	аналізувати зміст та якість здійснюваних операцій у процесі трудової діяльності публічного управління.
<i>5. Синтез</i>	
5.1)	використовувати наукові концепції в політико-управлінській практиці;
5.2)	бути готовим до розробки ефективних управлінських рішень відповідно до вимог New Public Management та Good Governance;
<i>6. Оцінювання</i>	
6.1)	оцінювати ефективність діючих форм і методів публічного управління за результатами аналізу програм розвитку держави, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
6.2)	визначати перспективність застосування певних шляхів та форм вдосконалення професіоналізму в публічній політиці;
6.3)	критично оцінювати особисті якості людей та їх значення для успішного виконання трудових функцій.
<i>7. Створення (творчість)</i>	
7.1)	розробляти практичні рекомендації органам державної влади і місцевого самоврядування щодо вибору ефективних технологій державного регулювання та управління на основі принципів публічної політики;
7.2)	конкретизувати роль лідера в публічному управлінні.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність категорії «публічна політика».

Сутність публічної політики, цілі, принципи, функції
Суб'єкти публічної політики
Складові елементи та цикл публічної політики

Тема 2. Політична система.

Поняття політичної системи
Структура політичної системи
Функції політичної системи
Політичні інститути як складові політичної системи.

Тема 3. Політична система.

Інструменти волевиявлення громадян.
Форми участі громадян в публічному управлінні.
Електронні петиції.

Тема 4. Інформаційна складова публічної політики та управління.

Інформація, як об'єкт публічної політики
Інформаційні відносини в публічному управлінні: суть, принципи, учасники
Державна інформаційна політика
Національні інформаційні ресурси

Тема 5. Публічна політика у сфері надання доступу до публічної інформації

Публічна інформація: сутність, види, принципи
Закон України «Про доступ до публічної інформації»
Публічна інформація у формі відкритих даних
Єдиний державний веб-портал відкритих даних

Тема 6. Публічна політика цифрового розвитку України

Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки: цілі, мета, принципи
Принципи публічної політика цифрового розвитку
Нормативно-правові акти цифровізації процесів діяльності органів публічної влади
Міністерство цифрової трансформації України
Міжгалузєва рада з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації
Напрями цифрового розвитку України (*у сфері публічного управління*)
Стратегічно-концептуальні напрями державної політики щодо формування цифровізації діяльності органів публічної влади

Тема 7. Публічна політика щодо розвитку е-урядування

Розвиток е-урядування – пріоритетний напрям публічної політики
Е-урядування: передумови розвитку, сутність, мета, принципи
Основні цілі та стратегічні завдання електронного урядування
Моделі електронної взаємодії в публічній сфері
Концепція розвитку електронного урядування в Україні (2020)
Цифровізація сфери публічного управління в Україні: оцінка через індикатори світового розвитку

Тема 8. Публічна політика розвитку е-демократії

Електронна демократія: сутність, мета, основні завдання

Цілі е-демократії та її переваги
Сектори та інструменти е-демократії
Індекс демократії. Україна у світовому рейтингу демократії

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Розподіл обсягу годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	усього год.	у тому числі					усього год.	у тому числі				
		лекц. зан.	СЗ/ПЗ	лаб. зан.	інд. завд.	СРС		лекц. зан.	СЗ/ПЗ	лаб. зан.	інд. завд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Сутність категорії «публічна політика»	14	2	2	-	-	10	24	2	2	-	-	20
2. Політична система	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
3. Участь громадян у публічному управлінні та формуванні публічної політики	14	2	2	-	-	10	24	2	2	-	-	20
4. Інформаційна складова публічної політики та управління	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
5. Публічна політика у сфері надання доступу до публічної інформації	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
6. Публічна політика цифрового розвитку України	16	2	4	-	-	10	41	2	4	-	-	35
7. Публічна політика щодо розвитку е-урядування	21	2	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
8. Публічна політика розвитку е-демократії	24	4	4	-	-	16	46	2	4	-	-	40
Усього годин	135	18	26	-	-	91	135	8	12	-	-	115

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної і заочної форм навчання включає написання реферату із зазначеної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної і заочної форм навчання можуть виконувати індивідуальні завдання у формі проходження серіалів на платформі «Дія» та отримання сертифікату.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає 3 теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку 6.1.

Рисунок 6.1 Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань, визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Базові джерела

1. Неділько А.І., Задорожний В.П., Бойко В.В. Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225 с.
2. Розроблення публічної політики: практичний посібник / уклад. А.О. Чемерис. Київ: ТОВ «Софія», 2011. 128 с.
3. Публічна політика: навчальний посібник / авт. кол.: С.О. Телешун, С.В. Ситник, І.В. Рейтерович та ін.; за заг. ред. С.О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ: НАДУ, 2016. 340 с.
4. Державна політика у сфері надання доступу до публічної інформації: навч.-метод. матеріали / Н.В. Грицяк; уклад. В.В. Святненко. Київ: НАДУ, 2013. 32 с.
5. Доступ до публічної інформації / Ю.Б. Пігарев, В.М. Дрешпак, І.С. Куспляк. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 60 с.

6. Засади реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text>.
7. Електронне урядування: основи та стратегії реалізації / А.І. Семенченко, А.О. Серенок. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 72 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017. 70 с.
9. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / Соловійов С.Г., та ін.; заг. ред. Грицяк Н.В.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К.І.С., 2015. 320 с.
10. Клімушин П.С. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія / П.С. Клімушин. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2016. 524 с.
11. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. UPL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250287124>.
12. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>.
13. Політичні інститути та процеси в Україні: методичний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів усіх форм навчання / А.О. Мілюкова, Н.Є. Степанова. Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2018. 124 с.
14. Політична система сучасного суспільства: навчальний посібник / В.В. Мадіссон, Т.І. Кадлубович, Д.С. Черняк, Н.В. Пархоменко. Київ: КНУТД, 2015. 229 с. UPL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2647/3/20150223_Maddison_NP.pdf.
15. Політична система України: конституційна модель та політичні практики: монографія / кол. авт.: Зеленько Г. І. (кер., наук. ред.) та ін. Київ: ІПіЕнД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2023. 536 с. UPL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/Politychna_systema_Ukrainy.pdf.
16. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. UPL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250287124>.
17. Неділько А.І., Задорожний В.П., Бойко В.В. Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225 с. UPL: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/8518/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%20%D0%9F%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82.pdf>.
18. Публічна політика: навчальний посібник / Н.А. Липовська, І.В. Письменний. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2019. 104 с. UPL: https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/163019/Publicchna_polityka2%5B1309%5D.pdf?sequence=1.
19. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування / А.І. Семенченко, А.О. Серенок. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 80 с.
20. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
21. Про утворення Міжгалузевої ради з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2020 р. № 595. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2020-%D0%BF#Text>.
22. Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2004-%D0%BF#Text>.

23. Положення про Міністерство цифрової трансформації України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF>.

24. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

7.2. Допоміжні джерела

1. Махонова Ю.Л. Сутність та головні напрямки державної інформаційної політики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 12. UPL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/27.pdf.

2. Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2004-%D0%BF#Text>.

3. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

4. Семенченко А.І., Серенок А.О. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 80 с.

5. Державна політика у сфері надання доступу до публічної інформації: навч.-метод. матеріали / Н.В. Грицяк ; уклад. В. В. Святненко. Київ: НАДУ, 2013. 32 с.

6. Доступ до публічної інформації / Ю.Б. Пігарєв, В.М. Дрешпак, І.С. Куспляк. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 60 с.

7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

8. Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-п#n12>.

9. Електронне урядування: основи та стратегії реалізації / А.І. Семенченко, А.О. Серенок. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 72 с.

10. Електронне урядування: опорний конспект лекцій / Дзюба С.В., Жилияєв І.Б., Полумієнко С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. / за ред. А.І. Семенченка. Київ, 2012.

11. Клімушин П.С. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія / П.С. Клімушин. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2016. 524 с.

12. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. UPL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/nras/250287124>.

13. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>.

14. Питання впровадження системи електронної взаємодії органів виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністра України від 28 грудня 2011 р. № 1363-р.

15. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування / А.І. Семенченко, А.О. Серенок. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 80 с.

16. Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки. UPL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/strategiya-reformuvannya-derzhavnogo-upravlinnya-na-2016-2020-roki>.

17. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017. Частина 3: Електронна демократія: основи та стратегії реалізації / Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко, І.Б. Жилияєв. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 84 с.

18. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017. 70 с.

19. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / Соловійов С.Г., та ін.; заг. ред. Грицяк Н.В.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К.І.С., 2015. 320 с.

20. Матвейчук Л.О., Польовий П.В. Публічна політика розвитку цифрових компетентностей персоналу органів державної влади та органів місцевого самоврядування. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2023. Том 34 (73). № 5. С. 50–54.

21. Матвейчук Л.О., Польовий П.В. Цифровізація сфери публічного управління. *Цифрова трансформація економіки: мікро- та макрораспекти*: колективна монографія / за заг. ред. д. е. н., проф. Н.А. Мазур; Кам'янець-Подільськ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 131–155.

22. Matvejciuk L. Public administration in the conditions of the development of digital economy and society. *Management and entrepreneurship: trends of development*. 2019. Vol. 2 (08), pp. 77–87. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2019-2/08-07>.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Дія: Державні послуги онлайн. URL: <https://diia.gov.ua>.
3. Громадянське суспільство і влада: інтерактивна інформаційно-аналітична система. URL: <http://civic.kmu.gov.ua>.
4. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Національне агентство України з питань державної служби. URL: <http://www.nadc.gov.ua>.
6. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
7. Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів. URL: <https://e-resources.gov.ua/#/>.
8. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>.
9. Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
10. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
11. Експертно-аналітичний центр з питань публічного управління та адміністрування КУБ. URL: <https://youcontrol.com.ua/compliance>.
12. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
13. Український Центр Європейської Політики. URL: <https://ucep.org.ua/pro-nas>.
14. Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади URL: <https://nbuviap.gov.ua/siaz>.
15. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
16. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса. URL: <http://www.nas.gov.ua/UA/Org/Pages/default.aspx?OrgID=0000290>.
17. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. URL: <https://www.center.gov.ua/pro-tsentr>.
18. Портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>.